

Noot bij het advies

Kritisch rapport van de Nationale ombudsman over een gevolgde benoemingsprocedure

In zijn advies voert de Rob de casus van de benoeming door toenmalig minister van VWS Hoogervorst van de heer De Grave als voorzitter van het College Tarieven Gezondheidszorg/Zorgautoriteit i.o., op als illustratie van de politieke gevoeligheid van ‘benoemingen in het openbaar bestuur’. Naar aanleiding van een verzoekschrift van iemand die gesolliciteerd had naar de functie van voorzitter van het College Tarieven Gezondheidszorg en naderhand meende dat zij van de minister van VWS geen reële kans op die functie had gekregen, stelde de Nationale ombudsman een rapport op (nr. 2006/034, 2 februari 2006). In dat rapport oordeelde de Nationale ombudsman dat de minister van VWS op één punt niet behoorlijk had gehandeld: hij had voorafgaand aan de procedure een gesprek gehad met één kandidaat (de heer De Grave) om hem te attenderen op de functie. De heer De Grave heeft uiteindelijk de functie gekregen. Door deze handelswijze heeft de heeft de minister de schijn van partijdigheid gewekt en gehandeld in strijd met het verbod van vooringenomenheid, aldus de Nationale ombudsman.

In het Rob-advies wordt ook melding gemaakt van de reactie van toenmalig minister Hoogervorst op het rapport van de Nationale ombudsman. In een brief aan de Nationale ombudsman d.d. 20 februari 2006, en in het debat in de Tweede Kamer over het voorstel Wet Marktordening gezondheidszorg op 23 februari 2006, noemde de minister het oordeel van de Nationale ombudsman ‘onzorgvuldig’ omdat de Nationale ombudsman volgens hem niet op de hoogte was van alle feiten rond de benoeming van de heer De Grave.

Zorgvuldig handelende Nationale ombudsman

Bij die reactie van de minister bleef het echter niet. De discussie kreeg een vervolg. In het Rob-advies is dat vervolg niet opgenomen, waardoor wellicht bij de lezer van het advies het beeld blijft hangen dat de Nationale ombudsman onzorgvuldig heeft gehandeld. Dat beeld is echter pertinent onjuist, hetgeen blijkt uit het vervolg van de discussie die hier voor de volledigheid kort wordt weergegeven.

In een brief aan de minister d.d. 8 maart 2006, met een afschrift aan de Tweede Kamer, herinnert de Nationale ombudsman de minister eraan dat hij niet gereageerd heeft op een concept van het betreffende rapport. Wél kwam de minister tijdens de plenaire vergadering van de Tweede Kamer op 22 februari 2006 met een heel andere lezing van het gebeurde: niet de minister had de heer De Grave op de vacante functie gewezen, maar het zou de heer De Grave zelf zijn geweest die de minister had benaderd over de functie. Het feit dat de minister niet reageerde op het concept-rapport, later met een andere lezing kwam en de ombudsman ervan betichtte dat deze zou oordelen zonder zich van de feiten te vergewissen, omschreef de Nationale ombudsman in zijn brief als staatsrechtelijk ‘ruw spel’ waardoor de minister het aanzien van alle betrokken staatsorganen dreigt te beschadigen. De brief van de Nationale ombudsman kwam ter sprake in een Tweede Kamerdebat over de Wet marktordening Gezondheidszorg, d.d. 9 maart 2006. In dat debat gaf de minister aan dat hij niet beweerd had dat de ombudsman onjuiste feiten had gepresenteerd en dat hij zich niet meer precies herinnerde op wiens instigatie hij gesproken had met de heer De Grave over de vacante functie.

Al met al heeft de minister bakzeil moeten halen en is niets overgebleven van het door hem opgeroepen beeld van een 'onzorgvuldig handelende Nationale ombudsman': deze handelde op basis van feiten en gegevens die de minister zelf had aangedragen en die hij toen hij daartoe werd uitgenodigd door de Nationale ombudsman niet weersprak.